

PLK

EESTI VEEÜHINGU INFOLEHT N° 8

OKTOOBER 1995

KROONIKA

SOOME JA EESTI VEEÜHINGUTE ÜHISSEMINAR.

18. ja 19. augustil toimus esimene Soome ja Eesti Veeühingute ühisseminar, mis algas töökoosolekuga EV Keskkonnaministeeriumi saalis. Kohale oli saabunud 48 Soome Veeühingu esindajat ning nende perekonnaliiget. Külaliste poolt esinesid sõnavõttudega Soome Veeühingu esimees Pertti Seuna, kes kõneles oma ühingu tegevusest ning Martti Valve, kelle teemaks olid Soome veemajandusküsimused. Meie poolt tutvustas Eesti Veeühingut selle esimees Heino Mölder ning Eesti veemajandusküsimusi Jüri Kaljumäe. Üheskoos lõunatati restoranis "Tallinn".

Pärast lõunat toimus ekskursioon Tallinna piirkondadesse, kuhu turistid tavaliselt ei satu. Käidi Kalamajas kinnisel territooriumil asuvas endises vesilennukite angaaris, mis on teatavasti üks maailma esimesi koorikkatusega ehitisi. See valmis XX sajandi algul ühe Hollandi firma projekti järgi, kusjuures tollal ei tuntud veel koorikute teooriat ja seega põhineb kogu suurepärane ehitis, mille katus koosneb kolmest osast mõõtmetega 36 x 36 m, ilmselt intuitsioonil. Ekskursioon jätkus Kopli liinidel välismaalastele eksootiliste barakkide vahel, kus julgeolekukaalutlustel hoiduti bussi peatamisest ning lõppes turvalises Tallinna Tehnikaülikooli endises paekivist peahoones, mida praegu kasutab sama ülikooli majandusteaduskond. Ekskursiooni viis meeldejäädvalt läbi TTÜ professor Karl Õiger.

Koplist asuti teele Pärnumaa suunas ning õhtuks jõuti kohale Kablisse "Lepanina" motelli, kus toimus pidulik õhtusöök koos kõnedega, millele järgnes vabas ja sundimatus vormis õhtu ja öö veetmine.

19. augusti hommikul suunduti Kilingi - Nõmmele, kus tutvuti hiljuti valminud reoveepuhastiga - ringkanaliga, millele järgneb setitamine ning muda kuivatuse. Reovee pumpamiseks kasutatakse Soome firma "Sarlin" pumpe. Kilingi - Nõmme on heaks näiteks Soome Keskkonnaministeeriumi vajalikkust ja realiseerunud abist Eestile. Seadme oli projekteerinud Eesti firma "Entec". Kilingi - Nõmmel tabas seminarist osavõtjaid ka "Aktuaalne Kaamera".

Edasi sõideti Pärnusse, kus käidi reovee puhastusseadmetel ning toimus ka linnaekskursioon. Pärast lõunat restoranis "Rendez vous" jõudsid soovijad veel külastada Reiu veehaaret ning oligi aeg kiirustada tagasi Tallinnasse, kus külalised laevale asusid.

Nii soomlased kui ka eestlased, keda oli osalemas naabritest tunduvalt vähem (27 inimest 2 päeva peale kokku) jäid ilusate ja sisutihedate suvepäevadega, millede õnnestumiseks aitasid palju kaasa ka sponsorid "Sarlin Eesti AS" ja "Fixtec", rahule. Järgmisel aastal planeeriti ühisseminar korraldada Soomes. Lepiti kokku ka ühingute infomaterjali vahetamises.

VEEÜHINGU JUHATUSE KOOSOLEK

18. septembril toimus Eesti Veeühingu juhatuse koosolek, kus arutati järgmisi küsimusi :

- erialakomisjonide tegevuse käivitamine;
- infoleht ja rinnamärk;
- uute liikmete vastuvõtmine.

Veeühingus on moodustatud 5 erialakomisjoni, millede tööst huvitatuil on võimalik võtta ühendust komisjonide esimeeste (-naistega) järgnevatel telefonidel :

- Heino Mölder (22) 532 745 (koolituskomisjon) ;
- Aleksander Maastik (27) 422 558 (oskussõnakomisjon);
- Tiit Raia (22) 455 854 (normikomisjon);
- Aadu Võsu (2) 6380 250 (settekomisjon);
- Aare Kuusik (2) 6410 356 (veepuhastuskomisjon).

Otsustati laiendada infolehe sisu ning määrati uus toimetuskolleegium, kuhu kuuluvad Karin Pachel (tel. 527 654), Andres Piirsalu (425 627) ja Indrek Salis (499 355). Toimetuskolleegium ootab ühingu liikmetelt aktiivset kaastööd kõiksugustes vormides.

Veeühingu rinnamärk valmib novembrikuus ja see tuleb ühingu liikmetel ise välja osta.

Koosolek otsustas vastu võtta 6 uut Veeühingu liiget ning samas kustutada nimekirjast 5 senist liiget, kes ei ole tasunud veel 1994. a. liikmemaksu.

UUED VEEÜHINGU LIIKMED

18. septembril võeti ühingu liikmeteks vastu :

REIN MUNTER	TTÜ Keemiatehnika Instituut, tel. (22) 532 115
VAIKE LAINESAAR	AS "Pärnu Vesi" , tel. (244) 42 767
LAURI AASALO	AS "Entec", tel. (22) 425 627
VIRVE KASK	Lääne-Viru Maavalitsuse Keskkonnaos., tel.(232) 43 751
TOOMAS PIIRSALU	(õpilasliige), TTÜ üliõpilane, tel. (22) 433 273
VIKTORIA BLONSKAJA	TTÜ Keskkonnatehnika Instituut, tel. (22) 532 213

JOOGIVEE STANDARDIST

Standardiamet on kinnitanud ja kasutusele võtnud oma käskkirjaga 16.06.1995 nr. 7 Eesti standardi EVS 663:1995 "Joogivesi. Üldnõuded" ning registrisse kantud 12.07.1995 nr. 967.

Standard seab nõuded joogiveeallikate valikule, joogivee kvaliteedile ning selle kontrollile ja kehtestab veeanalüüside tegemise korra. Standardi koostamisel on arvestatud Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) ja Euroopa Majandusühenduse (EEC) nõudeid ja soovitusi.

Riigi tervisekaitseametis on ettevalmistamisel sotsiaalministeeriumi määrus, mis muudab joogivee standardi kohustuslikuks.

Euroopa Liidu Nõukogu direktiiv (suunis) 80/778/EEC 15. juulist 1980 elanike tarbevee kvaliteedi kohta annab aluseks kaks normarvu - maksimaalselt lubatava kontsentratsiooni LPK (MAC) ja juhtarvu (GL), mille poole suunduda. Lisas on loodud soovitatavad joogivee analüüsimeetodid, standardanalüüside näidised ja sagedus ning analüüside määramismeetodid.

Mõningate näitajate piirsaldus joogivees lähtudes Eesti standardist ja Euroopa Liidu Nõukogu direktiivist on esitatud järgmises tabelis.

Näitaja	Mõõtühik	EVS	EEC	
			GL	MAC
Ammoonium	mg/l	1.0	0.05	0.5
Naftasaadused	mg/l	0.05		0.01
Nitraadid	mg/l	45	25	50
Nitritid	mg/l	0.1		0.1
Permanganaatne hapnikutarve	O ₂ mg/l	4	2	5
Raud	mg/l	1.0	0.05	0.2
Mangaan	mg/l	0.2	0.02	0.05
Vask	mg/l	1.0	0.1	
Sulfaadid	mg/l	500	25	250
Alumiinium	mg/l	0.2	0.05	0.2
Pestitsiidid				
- kokku	mg/l	0.5		0.5
- üksikainena	mg/l	0.1		0.1

Tallinnas on võimalik osta "Eesti Standard EVS 663:1995 Joogivesi. Üldnõuded" Eesti Standardiametist Aru tn. 10.

K.Pachel

VEESEADUSE MUUTMISEST JA TÄIENDAMISEST

Veeseaduse kehtestamisest on käesoleval ajal möödunud rohkem kui poolteist aastat. Selle aja jooksul on muutunud keskkonnavaline seadusandlus, mis omakorda on toonud kaasa vajaduse muuta ja täiendada veeseadust. On valmimas eelnõu Veeseaduse muutmise ja täiendamise kohta.

Vesi on ainus loodusvara, mille kasutamistasu on jäänud loodusvara kasutusõiguse seadusesse. Teiste loodusvarade kasutamiseõigus ja selle eest tasumine on lülitatud vahepeal vastuvõetud iseseisvatesse seadustesse (maapõueseadus jne.), seetõttu on vaja vee kasutamistasu viia veeseadusesse.

Maavarade komisjoni õiguste sätestamisega maapõueseaduses (välja jäi põhjavesi), on vaja veeseaduses sätestada põhjaveevarude komisjoni moodustamine ja põhjaveevarude kinnitamine. Praktilise vajaduse tõttu tuleb oluliselt täiendada veeseaduse vastutuse ja järelevalvega seatud osa.

Eelnõus on vähendatud kallasraja laiusi, sest senised olid liiga suurteks kitsendusteks maaomanikele, liiga palju maad jääb sööti. Uuteks laiusteks on laevatatavatel veekogudel 10m ja teistel avalikuks kasutamiseks määratud veekogudel 4m, nii nagu see oli Eesti Vabariigis kuni 1940. aastani. Need laiused olid esitatud ka veeseaduse eelnõus, kuid veeseaduse vastuvõtmisel Riigikogus neid suurendati.

Veekogu valgala kaitse osa on täiendatud erinõuete kehtestamise võimalusega veekogu kaitseks juba valgatal. Eelkõige puudutab see joogiveeallikaid, hinnaliste kalavarudega veekogusid ja kaitsealasid, kus majandustegevuse kitsendamine valgatal on vajalik ja riiklikult põhjendatud.

Muutusi veeseadusesse on viidud ka viimistlemise eesmärgil.

J.Kaljumäe

J.Heinpalu

EESTI KESKKONNASTRATEEGIA

Keskkonnaministeeriumi juhtimisel on koostamisel Eesti keskkonnapoliitika ja strateegia. Selle väljatöötamiseks on minister Villu Reiljan andnud välja käskkirja 21.07.1995 a. nr. 151 ja kinnitanud tööjuhiks asekanstler Eva Kraavi.

Töögrupid ja nende juhid on järgmised:

Loodusvarad	- Guido Paalme	- Keskkonnaministeerium
Keskkond	- Harri Liiv	- Keskkonnaministeerium
Looduslik mitmekesisus	- Tiit Randla	- Keskkonnaministeerium
Keskkonnakorraldus	- Leo Saare	- Info- ja Tehnokeskus
Keskkond ja inimene	- Anto Raukas	- Teaduste Akadeemia

Iga peatükk koosneb alapeatükkidest. Keskkonna veemajanduse osa käsitleb olemasolevat olukorda veemajanduses, selle analüüsi, võimalikke probleeme, eesmäärke ja lahenduse teid järgmiseks 5 ja 15 aastaks.

Töö täitjad veemajanduse poolel on: Ain Lääne - üldvastutus kogu dokumendi osas, majandusmehanism ja haridus, Tiiu Raia - halduskorraldus, Peeter Marksoo - seadusandlus ja majandusmehanism, Lehte Savitskaja - põhjavesi, Karin Pachel - pinnavesi, Enn Loigu - jõgede veekvaliteet ja hajureostus, Ago Jaani - veevarud ja hüdroloogiline seire, Avo Nõmm - meri.

PHARE programmi projekti järgi on võimalik kasutada inglise firma FENVIRON konsultante ja finantsabi. Eestis on kaks pikaajalist konsultanti: Dariusz Kobus - keskkonnaekspertiisi, auditi ja normide asjatundja ja Tom Gameson - keskkonnaökonomist. Lühiajalisi konsultante saab tellida vastavalt töögruppide konkreetsetele soovidele.

Keskkonnastrateegia alatöögruppide algvariandid valmisid oktoobris. Töö lõplik vormistamine toimub 1996 a. veebruaris.

K.Pachel

SARLINI SUKELPUMBAD JA PUMBAJAAMAD

Sarlin on spetsialiseerunud sukelpumpade ja paigaldusvalmite pumbajaamade valmistamisele. Oma tootekavandus, valmistus ja rohkem kui 60 aasta kogemus annavad tugeva tausta oma ala oskustele.

Tõendina Sarlini oskustest toodangu arendaja ja teerajajana on pumpadele antud enam kui 20 rahvusvahelist patenti. Firma klientideks on maakonnad, linnad, töövõtjad, tehnoloogiatööstus jne. Tooteid kasutatakse kanalisatsiooni- ja vihmavee pumpamisel, toorveevõtul, töömaade kuivenduspumpamisel ning tööstuse tehnoloogiate pumpamisel.

Sarlini pumbatehasele on antud hinnatud Lloydsi sertifikaat ISO 9001 kui kvaliteedisüsteemile, mis katab kvaliteedikontrolli alates planeerimisest kuni valmistamiseni ning müügist järeltegevuseni välja.

Sukelpumbad

Sarlini sukelpumpasid võib paigaldada kas täiesti uputatuna pumbatavasse vedelikku või erilisse kuiva ruumi. Sukelpump on turvaline ka kuiva ruumi paigaldatuna, sest tulva korral töötab pump ka vee all. Sarlini pumpasid valmistatakse 1 kW-st kuni 450 kW-ni ehk võimsusega 1-2400 l/s. Sarlin valmistab ka plahvatuskindlaid sukelpumpasid, mis täidavad plahvatusohtlikesse ruumidesse paigaldatavatele elektriseadmetele esitatud klassinõudmised.

Paigaldusvalmis pumbajaamad

Sarlini pumbajaamad esindavad Sarlini enda toodangu täiustamist ja valmistamist. Valmistusmaterjalina kasutatakse tugevdatud plastmassi. Valmis pumbajaam on täielikult varustatud; selles on paigas sisemine torustik, tagasilöögi- ja sulgemisventiilid, pinnakontrollseadeldis ja elektrikeskus. Pumbajaamasid tehakse paljudes mudelites. Nende läbimõõt vaheldub meetrist nelja meetrini ja kõrgus võib olla kuni kümme meetrit. Pumbajaamad toimetatakse kohale paigaldusvalmina, lastakse kanalisse ja liidetakse välise torustiku ja elektrivõrguga.

Pumbajaamade kaugjärelevalvesüsteemid.

Sarlini pumbajaamade kaugjärelevalvesüsteemid esindavad homset tehnikat. Selline uus järelevalvesüsteem teeb võimalikuks pumpade pideva järelevalve. Pumpasid võidakse juhtida järelevalvekeskusest, kuhu süsteem vahendab infot mh. pumbatud vee hulga ja pumpade seisukorra kohta, ilma et peaks pumbajaamas käima.

Kontserni emafirma nimi on Oy E. Sarlin Ab, turustamisnimi on SARLIN. Sarlini pumbatoodangust eksporditakse 80% välismaale, rohkem kui 40 Euroopa, Põhja-Ameerika, Kesk-Aasia ja Kaug-Ida riiki.

Oy E. Sarlin Ab
P.O. Box 750
FIN - 00101 HELSINKI
FINLAND
Tel. 358 0 504 441
Fax 358 0 653 3989

E. Sarlin eesti AS
Kadaka tee 74 a
EE 0026, TALLINN
ESTONIA
Tel. 372 5 231 569
Tel./Fax 372 2 532 018

VÄLISKONVERENTSID

Eesti Veeühingu juhatuses on saadaval info järgmiste väliskonverentside kohta :

1. EWPCA - NVA Conference on Future Water Quality Management in Europe

Amsterdam (Holland), 26. - 27. september 1996

Artiklite lühikokkuvõtete esitamise tähtaeg - 1. detsember 1995.

2. Advanced Technology in the Environmental Field

Gold Coast (Austraalia), 6. - 9. mai 1996

Artiklite lühikokkuvõtete esitamise tähtaeg - 15. detsember 1995.

3. 2nd Specialised Conference on Pretreatment of Industrial Wastewaters

Ateena (Kreeka), 16. - 18. oktoober 1996

Artiklite lühikokkuvõtete esitamise tähtaeg - 15. veebruar 1996.

Seminar

30. novembril 1995 toimub Purtse kindlus-elamus seminar teemal - reoveesetete kasutamisevõimalused. Lektoriteks on kutsutud soome ja eesti asjatundjad. Seminaril tutvustatakse reoveesetete kasutamist Soomes ja vastava seadusandluse muutumist seoses Soome astumisega Euroopa Ühendusse. Eesti esinejad räägivad oma kogemustest ja probleemidest, mis seonduvad reoveesetete käitlemise ja kasutamisega.

Seminar algab kell 11⁰⁰ ja lõpeb orienteeruvalt kell 16⁰⁰. Lossis serveeritav lõunasöök maksab 65 krooni. Buss väljub EV Keskkonnaministeeriumi eest kell 8³⁰. Palume osavõtjatel registreeruda hiljemalt 20. novembriks telefonil 42 56 27 või faxil 42 58 62 (Entec AS, Andres Piirsalu). Samuti võib registreeruda faxil 6 38 02 63 (AS Ragn-Sells Eesti, Aadu Võsu).

Ootame rohket osavõttu!

Infolehe väljaandmist sponsoreeris ENTEC AS

Veeühingu juhatuse aadress: Järvevana tee 5, Tallinn
tel. (2)536 251, (2)431 244; fax (2)555 294.
Infolehe toimkond: K.Pachel, I. Salis, A.Piirsalu.